

Sfeerverslag *Lastige Festival*

‘Kun je je nog herinneren dat je 7 jaar was, bij wie woonde je toen?’ vraagt acteur Pieter Tiddens aan het publiek. Zo begint de theatervoorstelling *Lastige Ouders*, onderdeel van het Lastige Festival dat deze keer is neergestreken in theater de Meervaart te Amsterdam. Op het festival brengt Eigen Werk Theater team de voorstelling en de documentaire *Waar de helden zijn samen*. Beide gebaseerd op het leven van actrice Marike van Weelden en haar gezin.

In *Lastige Ouders* zien we hoe het aanvankelijk allemaal heel normaal begon. Op het podium staat een klimrek met daar aan vastgebonden een grote ballon, om te vieren dat er een jongetje is geboren: Faas. De ouders zijn dolblij. Het is een heerlijk jong en het leven lacht hem toe. Al snel groeit het vermoeden dat er iets aan de hand is met Faas. Hij heeft ‘aanvallen’ waarbij zijn hele lijfje schokt. Er volgen diverse onderzoeken. De uitkomst: Faas heeft een zeldzaam syndroom.

In een indringende scène sommen de acteurs op wat er allemaal ‘mis’ is met het jongetje. Als toeschouwer leef je mee met de achtbaan van emoties waarin het gezin belandt. Eerst zijn vooral de ontredde en de wanhoop voelbaar. Dan krijgt Faas medicijnen en ontstaat er een beetje hoop. Die vervolgens weer instort als ze zijn medicatie afbouwen en hij onhandelbaar wordt.

Het is knap hoe de acteurs moeiteloos van de ene in de andere rol schieten: van ouders naar huisarts, kinderarts of neuroloog. Marike van Weelden en Pieter Tiddens zijn goed op elkaar ingespeeld, wat vooral merkbaar is in de scène waarin de ouders ruzie hebben. De onmacht spat er vanaf. ‘We zijn gewoon moe,’ verzucht de moeder uiteindelijk. In alle consternatie vergeten ze bijna dochter Janneke. Typerend is dat zij alleen als stem aanwezig is: hoewel ze ontzettend betrokken is bij haar broertje wordt ze niet echt ‘gezien’.

Veel indruk maakt het pijnlijke commentaar dat de buitenwereld heeft op het gezin, bijvoorbeeld als Faas een aanval heeft: ‘Vroeger wisten we nog wat opvoeden was.’ Of het tenenkrommende ‘We krijgen allemaal wat we kunnen dragen.’ Zoals altijd wisselt Eigen Werk Theater team in de voorstelling de schrijnende momenten weer voortreffelijk af met humor. Dat komt vooral naar voren in de lekker vette typetjes: een onhandige stagiair in het ziekenhuis of de hyperactieve Clinik die de boel komt opvrolijken op het totaal verkeerde moment.

De voorstelling loopt als een trein en boeit je vanaf de eerste minuut. Gaandeweg wordt steeds duidelijker wat een eenzame strijd het gezin aan het voeren is. ‘Wat is hier de zin van.’ vraagt de moeder zich af. Begrepen door de hulpverlening worden ze vaker niet dan wel. Als de ouders op het randje van de uitputting zijn, doet de grootmoeder de suggestie of het niet beter is als Faas een tijdje uit logeren gaat. Uiteindelijk blijkt de jongen zwaar gehandicapt te zijn en wordt bepaald dat het beter is als hij niet meer thuis komt wonen. De ouders stemmen hier mee in. Als ze - met veel moeite - een instelling vinden waar Faas kan wonen, trekken ze de champagne open. De stemming is bitterzoet. Want wie wil nou de zorg voor een kind van zeven jaar uit handen geven?

In de documentaire *Waar de helden zijn* komt het verhaal van het gezin van Marike nog dichterbij. Waar je je in de voorstelling zelf een beeld kunt vormen van de situatie, word je in deze indringende film van Ange Wieberdink geconfronteerd met de realiteit. De dochter, Bieneke, krijgt in de film een gezicht. Duidelijk wordt hoezeer het opgroeien met Jons (de echte naam van Faas) haar heeft gevormd. Het verhaal van het gezin neemt halverwege een ontluisterende wending die je pijn in je buik bezorgt. Na afloop leest actrice Marike nog een stukje voor uit het *boek* dat ze aan het

schrijven is. Na dit alles kun je niet anders dan diep, diep ontzag hebben voor de strijd die dit gezin levert. Binnenkort valt het doek definitief voor *Lastige Ouders*, jammer maar begrijpelijk na circa 200 voorstellingen. Maar fans kunnen straks hun hart ophalen bij de nieuwe voorstelling van Eigen Werk Theaterteam, die ook een verhaal vertelt over een zorgintensief familielid. Ik ben benieuwd!

15 mei 2023 - De Meervaart, Amsterdam

Marit de Weerd